

VEZNIKI SO PRIPRAVLJENI, AKO SE NEMCI NADOMA PODAJO

27. feb. — Danes je Churchill branil v parizski konferenci, ne bodo zaključili na kriskrni. Izjavil je, da so za vse pripravljene, če bodo nacisti nenadoma podali. Churchill zagotavlja, da bodo poljske meje, določene na konferenci, ne bodo vojni, ker da je Rusija odločena, da vzdrži ozemlje, da bodo igrači zelo važni vlogi svetovni mirovni ligi, ki bo ustvarila izvršiti, če bi kdo hotel ogroziti, da je dal Stalin svedeti, da bo ostala Poljska samostojna in neodvisna.

Churchill ni z nobeno besedo namignil, kdaj pričakuje konec Nemčije. Rekel pa je, da se je vojna v Evropi zavlekla za več mesecev od zadnje jeseni, da pa je padeč Japonske bližje, kot se je prej pričakovalo. Povedal je, da bo dobila Poljska Danzig, Koenigsberg in dolga črta ob Baltiku, zgornjo Slesijo in druge pokrajine vzhodno od reke Odra.

Svojim kritikom glede poljskega vprašanja je rekel, da so ruske zahteve po poljski zemlji do Curzonove linije pravične in poštene. "Ako sem jaz pristal na te zahteve Rusije," je rekel, "se nisem vdal pritisku."

V korist naselbine

Anton Grdina sporoča, da se je vršilo včeraj v mestni hiši zaslišanje glede zonskih restrikcij v pogoreli slovenski naselbini. Županov odbor, ki je z mestnim odsekom nove načrte izdelal in odobril najboljši možni načrt, je predložil odsekom mestne zbornice predlog, da se določi za ta okraj restrikcije glede tovarov. Oba odseka mestne zbornice sta to soglasno odobrila. Načrt bo zdaj predložen celotni zbornici v odobritev. To je zopet korak ključje za pozidavo slovenske naselbine.

Pozor pred sleparjem

Policija svari pred nekim sleparjem, ki pride v hišo kot zastopnik neke firme iz Detroita in ponudi v nakup nov pralnik ali ledenico. Seveda, na roko mora dobiti nekaj denarja. Gospodinja ne vidi potem ne denarja ne kupljene ledenice ali pralnika. Ne kupujte od nikogar, ki ga osebno ne poznate.

Vreme

Za danes obetajo megleno in ne posebno mrzlo. Popoldne in zvečer bo padlo nekaj snega.

Razne vesti od naših borcev v službi Sirica Sama

Jennie Strnad, 1415 E. 237. St., Euclid, O. je prejela pismo od sina Pfc. Joe, ki je bil v Belgiji 15. januarja. Star je nekaj 19 let in v armadi od marca 1944. Preko morja je bil poslan lanskega septembra.

Mr. in Mrs. Frank Cigoy, 768 E. 200. St. sta prejela obvestilo od vojnega oddelka, da je bil njun sin Pfc. Robert ranjen v Belgiji 15. januarja. Star je nekaj 19 let in v armadi od marca 1944. Preko morja je bil poslan lanskega septembra.

Mrs. Josephine Dolšak iz 445 E. 200. St. je bila obveščena od vojnega oddelka, da je bil njen sin Sgt. Edward ranjen v Franciji 30. novembra. Star je 30 let. Njegova žena Veronica ter otroka Ronnie in Eddie živijo v Niles, O., kjer je Sgt. Dolšak delal, predno je bil klican v armado v juniju 1942. Preko morja je bil poslan lanskega junija.

Julia Bokar, 6615 Edna St., Euclid, O. je prejela pismo od sina Edwarda, ki je bil poslan v Francijo 30. novembra. Star je 30 let. Njegova žena Veronica ter otroka Ronnie in Eddie živijo v Niles, O., kjer je Sgt. Dolšak delal, predno je bil klican v armado v juniju 1942. Preko morja je bil poslan lanskega junija.

Amerikanci so predrli nemško linijo pred Porenjem; do Kolina imajo 8 milj

General Watson, ki je pomagal Rooseveltu, je umrl na potu iz Jalt

Washington. — Danes so došle sem-vesti, da je pred enim tednom umrl na potu iz Jalt na Krimu, general Edwin Watson. V Belj hiši tega ne potrjujejo, niti ne zanikajo. Bil je na Krimu s predsednikom Rooseveltom kot njegov svetovalec.

Bil je star 61 let in je bil vojaški svetovalec predsednika Wilsona od 1915 do 1917 in pozneje na mirovni konferenci. Tekom prve svetovne vojne je služil pri poljskem topništvu kot major.

Predsednik Roosevelt ga je poklicali k sebi kot svetovalca leta 1933 in leta 1939 je bil imenovan tajnikom. Leta 1940 je bil povišan v generalnega majorja.

NOVI GROBOVI

Kot smo že včeraj na kratko omenili je včeraj jutraj umrl po dolgi bolezni rojak Anton Miklavž, stanujoč na 3761 E. 91. St., star 72 let. Rojen je bil v fari Kostanjevica na Dolenjskem, odkoder je prišel sem pred 56 leti. Tukaj zapuščala žalujčo soprogo Frances roj. Novak, sime: Antona, Josipa, Franka in Johna, hčere: Frances Andren, Mary Blatnik, Nettie Boldin, Sophie Benedict, Jennie, vnuke in brata Franka. Pogreb bo iz Perfoliatovega pogrebnege zavoda v petek jutraj ob 8:30 v cerkev sv. Imena na Broadway in na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostali naše sožalje.

Po dolgi in mučni bolezni je umrla na svojem domu Jennie Intihar roj. Cimperman, stara 69 let. Stanovalec je na 1118 E. 64. St. Pogreb bo iz Zaklajškovega pogrebnege zavoda. Čas pogreba in drugo bo mo sporočili jutri.

OSVOBOJENI AMERIKANCI GREDO DOMOV

Moskva. — Angleška misija v Moskvi poroča, da so Rusi osvobodili kakih 1.000 Amerikancev in okrog 2.500 Angležev, ki so bili v nemškem ujetništvu. Te so poslali v Odeso. Prva skupina bo šla na ladjo in proti domu v sredo.

MAC ARTHUR JE VRNIL FILIPINE DOMAČINOM

Manila, 27. feb. — General MacArthur je vzel nad osvobodjenimi Filipini vojaško oblast ter otočje izročil v roke domači administraciji. Predsednik Sergio Osmena je ob svečanem ceremonijah prevzel administracijo otočja.

Ob tej priliki je MacArthur rekel: "Moja dežela je držala besedo. Ameriški vojaki so prišli sem, kot armada svobodnih mož, da se z vami borijo za vašo svobodo. Prišli so sem, da zatregjo silo in brutalnosti. Vi ste zdaj svobodni narod."

Himmler zdaj čisti iz vrste vse tiste, ki kažejo znake omahljivosti

London. — Načelnik Gestape vsakemu voditelju v stranki, ki bi zapustil svojo postojanko ali ki bi drugače ne pokazal s svojo čistosti iz nazijske stranke vse omahljivce in bojazljivce. Za obrambo Berlina si je zgradil armado pravečih nazijskih fanatikov.

Himmlerjev tehnik, Das Schwarze Korps, grozi s smrtjo

Na tisoče civilistov beži od zapadne fronte v notranjost Rajha pred zavezniki

Eklenz, Nemčija. — Prvič v tej vojni je začelo bežati na tisoče nemških civilistov od zapadne fronte, zlasti pred zmagujočo 9. ameriško armado, ki se nevdzdrma vali proti Porurju.

Nemški vojaki se v trumah vdajajo zaveznikom in nemški častniki kar javno priznavajo, da je Nemčija poražena. Ameriški častniki, ki so podili Nemce iz Francije trdijo, da je nemškega vojaka zapustila zdaj vsa nekdanja bojevitost.

V nekaterih slučajih pa prihajajo nemški begunci naravnost v razbita mesta, katera imajo zasedene Amerikanci. Domačini se čutijo varne za ameriško linijo. Zdaj je prvič, da so Nemci v teh krajih okusili, kaj se skrivališ.

Nove avtne licence bodo naprodaj od četrtka

Columbus, O. — Avtne licence za 1945 bodo naprodaj v državi Ohio od četrtka naprej. Vsak avto bo dobil po eno. Po vsej državi bo kakih 800 avtnih registriranj, ki bodo prodajali licence, ki bodo letos s plavimi številkami na belem polju.

Vsak avto mora imeti novo licenco do 31. marca o polnoči. Oblosti pravijo, da se doba ne bo prav nič podaljšala. Kdor gre kupit novo licenco, mora nesti s seboj listino, ki kaže, da je avto njegova last.

Kdor hoče pa kupiti licenco za avto, katerega lastnik je v armadi, mora poslati prošnjo v Columbus na državnega registrarja.

Leta 1941 je bilo v državi Ohio registriranih 1.892.223 avtov. Letos jih pričakujejo kakih 200.000 manj.

Kdor vozi avto, mora imeti novo licenco, zato je priporočljivo, da si jo dobi čim prej in ne čaka do zadnjega dneva, ko bo drenj.

Dr. Frank Black bo vodil Cleveland orkester ta teden

V četrtak in soboto bo dirigiral Cleveland orkester dr. Frank Black, ki je dirigent NBC simfoničnega orkestra. Orkester bo ta dva večera predvajal ves Rachmaninov program. Solist na klavirju bo sloviti ruski pianist Simon Berere. Rojen je bil v Odesi in je absolviral glasbeni konzervatorij v Leningradu. Najprej je nastopal v Londonu in potem odšel v Ameriko.

Obilen blagoslov Staršem Pete in Mary Vukšević so prinesle vile rojenice dvojčka, sinčka in hčerko. S tem veselim družinskim dogodkom sta postala Mr. in Mrs. Joseph Lipovec prvi stari ata in stara mama, tako tudi Mrs. Vukšević. Čestitke!

Deveta ameriška armada je že tik pred porurskim bazenom; Nemci se umičejo v veliki zmešnjavi in ne morejo ustaviti navala na Kolin.

Pariz, 27. feb. — Deveta ameriška armada je danes predrila nemško obrambno linijo pred reko Reno ter je napredovala več kot 10 milj do reke Erft in skoro na rob porurskega bazena.

Tanki prve ameriške armade so si pa dobili nadaljne uspehe proti Kolinu, do katerega imajo še kakih 8 milj.

Vsa deveta armada se vali nevdzdrno naprej proti Porurju, največjemu evropskemu arzenalu. Ta armada napreduje tako naglo, da so Nemci v popolni zmed in ne morejo najti pravega odpora.

Feldmaršal von Rundstedt je danes v dnevnem povelju ukazal svojim poveljnikom, da branijo dohod do Porurja do zadnjega moža, ker sicer bo vse izgubljeno.

Nemci so poslali preko reko Erft tanke, da bi ustavili prodiranje prve ameriške armade. Toda ameriški tanki so jih razbili in razpršili.

Kanadske in angleške čete na severu so predrle nemško linijo v Hochwalde, kjer so imeli Nemci zadnje obrambe pred severnim vhom v Porurje.

Ameriškim četam se je podalo toliko nemških vojakov, da so popolnoma natrpali ceste nazaj za linijo.

V sredini zapadne fronte je pa v delu drug predor nemške črte. Tukaj se bje tretja ameriška armada, ki je z naskokom zavzela utrjeno mesto Bittburg, kjer je križišče 10 cest.

Tanki 9. armade, pod poveljstvom generala Simpsona, so vdrl v mesto Rheindahlen, 17. milj od Duesseldorfa, ki leži onkraj Rene. Od tukaj topovi že lahko dosežejo dimnike tovarov v Porurju.

Nagel pohod ameriških armad kaže, da bodo v kratkem že stale na bregu reke Rene, ki je zadnja ovira za vdor v prostrano Nemčijo. Tretja armada prodira na 30 milj široki fronti naravnost na Koblenz ob Reni.

V februarju so zajeli zavezniški nad 80.000 nemških vojakov, ali od dneva invazije že nad 930.000.

General Eisenhower ima na tej fronti 79 divizij, toda od teh jih je zdaj v ofenzivi samo nekoliko. Ostale čakajo, da udarijo pozneje.

Zavezniški so zdaj na pragu sledenih nemških mest: Kolin 768.000 prebivalcev; Duesseldorf 540.000; Duisburg 431.000; Muenchen Bladbach 127.000 in Bonn 101.000 prebivalcev.

Nemci se sicer branijo, toda videti je, da so svoje pozicije precej oslabil, ko so poslali čete na rusko fronto. Von Rundstedt nima toliko čet, da bi jih lahko žrtvoval, zato se umikuje. Sodijo, da imajo Nemci na zapadni fronti komaj 60 divizij, ki morajo varovati fronto 450 milj, od Alp pa do Severnega morja.

Govori se, da bo von Rundstedt izgubil vrhovno pveljstvo in da ga bo nadomestil feldmaršal Walter von Model.

Maša za 30 dnevno
V petek ob 8:15 bo darovana v cerkvi sv. Kristine maša za pokojno Alojzijo Smolič ob priliki 30 dnevnice njene smrti.

IZ BOJNE FRONTE

(Sreda 28. februarja)
ZAPADNA FRONTA — Zavezniške armade se danes vale naprej proti Porenju in Porurju skozi strto nemško linijo.

TOKIO — Ameriške zračne trdnjave so v Tokiu požgale najmanj 240 mestnih blokov. Tako kažejo vzete slike. Na otoku Iwo marini počasi napredujejo. V osmih dneh bojev na otoku so dobili marini v roke samo 8 živih Japoncev.

VZHODNA FRONTA — Rdeča armada je v Pomeraniji napredovala v enem dnevu za 44 milj.

BERLIN — Berlin je sinoči zopet dobil zračni napad. To je bila že osma zaporedna noč, da so zavezniški bombniki obiskali nemško prestolnico.

MANILA — Ameriške čete so zasedle dve višini vzhodno od Manile. Na Corregidoru so Japonci pognali v zrak skladišče smodnika. Eksplozija je napravila 130 čevljev dolgo luknjo, 70 široko in 30 globoko. Razstrelba je vrгла težak tank 30 jardov visoko v zrak. Dozdaj so našli 150 japonskih trupel. Ubilih je bilo tudi več ameriških vojakov v bližini.

SPELLMAN BO POROČAL PAPEŽU O JALTI

Vatikan. — Uradno se iz Vatikana poroča, da bo newyorški nadškof Francis J. Spellman v kratkem obiskal papeža Pija XII. ter mu natančno poročati o zaključkih velikih treh v Jalti na Krimu.

Papež bi zlasti rad vedel vse natančno glede teh zaključkov, ki se nanašajo na Poljsko in druge katoliške dežele.

IRAK SE ČUTI UŽALJEN RADI PREZIRANJA

Bagdad. — Arabska deželica Irak se čuti močno užaljena, ker sta jo predsednik Roosevelt in premier Churchill popolnoma prezrla pri obisku Sredozemlja. Oba državnika sta poklicala k sebi predstavnike Egipta, Sirije in Saudi Arabije, katere dežele so bile vse doslej nevtralne. Ni sta se pa spomnila na bližnjo državo Irak, ki je od vsega začetka članica Združenih narodov.

Državljeni Iraka se upravičeno boje, da bodo njih želje prezrte prav na tak način, kot so bile po prvi svetovni vojni.

Pomagajte Ameriki, kupujte vojne bonde in znauke.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 2, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po ramašalih: Celotno leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četrt leta \$2.00

Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

85

No. 47 Wed., Feb. 28, 1945

"Nova Jugoslavija" in svoboda

Sicilija je bila v starem veku znana po svojih tiranah, to je vladarjih, ki so se sami s silo napravili za gospodarje nad ljudstvom. Zgodba pripoveduje, da je stara žena molila za takega tirana. Pa so jo začudeno vprašali, kako more moliti za nasilnega samozvancu. Odgovorila jim je: "Ko sem bila mlada, sem molila, da bi Bog vzel tirana. Uslušana sem bila, pa je prišel hujši. Spet sem molila, da nas bi Bog rešil nasilnika. Tudi ta je padel, toda prišel je slabši. Sedaj prosim za tega, ker se bojim še strašnejšega."

Kot ta žena je tudi naša stara domovina doživljala enega nasilnika za drugim. V letih 1923-25 je Svetozar Pribičević pošiljal jugoslovanske fašiste, imenovane orjunaše nad ljudstvo, da bi ga strahovali in da bi utrdil jugoslovanski centralizem. Za njim je divjal nad narodom Peter Živković, izvrševalec diktature kralja Aleksandra. Pridrila sta okupatorja Lah in Nemec ter strahovala Slovence. Sedaj vstaja Titova slava s komunističnim nasiljem. Vsak od teh je za narod hujši kot njegov prednik. Sreča, da je vsak hitro dokončal. Upamo, da bo tudi sedaj nastopajoči šel hitro po poti vsega zemeljskega. Tudi vrsta siciljskih tiranov se je enkrat izčrpala.

Tiranstvo Titove diktature ima predvsem znak vsakega nasilnega režima, da namreč ne pusti nobene svobode. Zanimivo je, da celo znani prijatelji jugoslovanskih komunistov, dopisnik N. Y. Timesa Sulzberger, odkrito zapiše, da si ni tako lahko misliti svobodnih in neodvisnih volitev v Jugoslaviji. Pravi, da so tudi med velikimi tremi nasprotnimi mnenji, kako preizkusiti ljudsko mnenje z volivnim listkom. Potem dodaja: "Dalje bo zanimivo videti, ali bodo angleški in ameriški opazovalci dobili več svobode kot so jo doslej." (N. Y. Times 14. febr.)

Ta tedaj odločno dvomi v svobodne volitve v Jugoslaviji. Prav tako se o tem dvomljivo izraža znani angleški komunist Harold Laski, ki pravi: "Administracija, katero vodi profesionalen diktator, tudi če je diktator republikanec, ne bo izvedla volitev, ki bi se izvedle brez faktorja strahu." Ta tedaj pričakuje strahovanja volivcev od strani diktatorja.

Tako mislijo o sedanjih in bodoči svobodi v Jugoslaviji oni, ki gledajo od daleč. Dogodki v Jugoslaviji te sode bolj in bolj potrjujejo. Posebno tista naglica, s katero hočejo partizani sodišča spremeniti in jih dobiti v svoje roke, je značilna. V sporazumu med Titom in Subašičem je poseben člen, ki pravi, da je prva in največja skrb nove vlade organizirati sodišča. Zakaj ravno to? Ali doslej v Jugoslaviji ni bilo sodišč? Menda vsaj! Toda treba je novih, treba je takih, ki bodo odvisna od Tita in njegove administracije.

Da se ta neodvisnost sodišča od vlade še bolj poudarja, morajo ti sodniki položiti novo prisego. V tej prisegi so skrbno izpustili besedo Bog, da jih ne bi to spominjalo, da je nad njimi neka nespremenljiva pravica. Tako se glasi nova prisega brez Boga in brez križa: "Prisegam pri časti svojega naroda, da bom zvesto služil narodu in da bom sodil po zakonih in brez predsodkov tako, da bom gojil in branil pridobitve vojne, dosežene po narodni osvoboditvi."

Kaj so pridobitve vojne? Morda partizanstvo? Ali naj ga sodnik brani? Kaj bi rekli Amerikanci, če bi sodnik prisegel, da bo branil demokratsko stranko, ker je zmigala? Ali pa naj morda brani federacijo ko tako veliko pridobitve? Prav bi bilo, toda to določi v smislu sporazuma šele ustavotvorna skupščina. Ali naj jo prej brani kot je tu? Ali naj brani svobodo govora, shodov, tiska? Vsega tega v Jugoslaviji ni in torej ne more sodnik braniti. Pač, ena pridobitev vojne je tu: Tito in njegova komunistična diktatura. Za obrambo te velike jugoslovanske pridobitve pa je seveda treba novih sodišč. Razumemo. Vsi diktatorji od Musolinija in Hitlerja do Stalina so komandirali sodišča. Prvo je bilo za Hitlerja dobiti sodišča v roke, da branijo nacizem. In prvo je za Tita dobiti sodstvo v popolno oblast, da neguje komunistično stranko.

Vsaka diktatura na ta način uniči svobodo državljanov. Vse postane stroj, ki ga goni nasilnik po svoji mili volji. V demokraciji državljan spoštuje zakon, ker ve, da mu zakon jamči svobodo. V okviru zakona more brez strahu storiti, kar hoče. Stari Rimljani so rekli: Zakoni so za to, da moremo biti proti. Kjer pa sodnik sodi po ukazih od zgorej, kadar sodi v korist ene stranke ali skupine — tedaj in tam je konec zakona, konec svobode in začetek vednega strahu.

Pa je tudi konec enakosti. Kdor je član komunistične stranke ima vse pravice, drugi nima nobenih. Francoska revolucija se je postavljala, da je prinesla enakost pred postavo. To je bil potem ponos vseh svobodoljubnih režimov. Totalitarni režimi pa so nam prinesli nazaj ono neenakost, ki je vladala takrat, ko so privilegirani stanovili bili vse, položnik pa nič. Naprednost našega časa je šla nazaj za dvesto let v dobo, ko so delili pravico grajski in njih valpti. Te valpte so nadomestili danes Hitlerjevi in Stalinovi zaupniki. Ti so vse, drugo so državljani druge vrste.

Pa je tudi konec vsake stalnosti in s tem vsakega reda. Adamičevi junaki komunisti so pripravljeni za svojo stvar napraviti vsak zločin. Ker je napravljen zločin za komunistem, je junaško dejanje in zasluži pohvalo od sodnika in ne kazni. Če naredi kaj takega kdo drugi, je zločin pred istim sodnikom.

S tem pa je ubita tudi vsaka politična opozicija. V vsaki demokraciji je več mnenj. Samo v komunizmu so vse glave pod enim klukobom. Ker je več mnenj, je tudi več strank. Te med seboj razpravljajo in v dolgih debatah razčiščujejo pojme. Toda v komunistični diktaturi vlada in komandira samo ena stranka. Vsa poročila iz Jugoslavije — in to poročila Titovih prijateljev — nam povedo, da tam ne trpe komunisti nobene opozicije. Kdor je proti Titu in njegovim, se likvidira, pobije. In Tito je v svojem govoru sam izjavil, da ne trpi nobene diskuzije, razgovora ali bolje — ugovora.

Ob takih razmerah razumemo, da poznavalci Jugoslavije sodijo, da so tam svobodne volitve nemogoče. Kot jih ni v Rusiji, kot jih ni pod Hitlerjem. Svobode in svobodnih volitev tedaj ne bo v Jugoslaviji, če ne posežejo vmes z močno roko demokratske zapadne velesile. Jugoslavija je na poti v tiranstvo, ki ne bo manj strašno kot Hitlerjevo ali Stalinovo.

Ob padcu Jugoslavije leta 1941 so nekateri klicali: Take Jugoslavije ne maramo več! Stara se je zrušila pod uradi sovražnikov, pa tudi ker je bila razpravana po diktaturah in velesrbskih tendencah. Kdor je vzkliknil, da ne mara več take Jugoslavije, je imel prav. Prosil je za boljše, kjer bi bilo več svobode. Sedaj so si ti priprosil — kot sicilijanska starka — samo še slabšo, z izrazito komunistično diktaturo.

Ko se je porajala Jugoslavija med zadnjo svetovno vojno, je dr. Janez Krek poudarjal, da je za obstoj Jugoslavije potrebno predvsem veliko svobode. Niso ga poslušali in strašno se je to maščevalo. Se manj poslušajo ta klic po svobodi danes partizanski voditelji. Strašno se bo to maščevalo nad njihovo "novo" Jugoslavijo in končno nad njimi.

BESEDA IZ NARODA

Slovenski vojak piše iz Belgije

Belgija, 11. februarja, 1945.

Dragi urednik!

Ravno sem pregledoval Ameriško Domovino, katere sem prejel nekaj sobotnih izdaj. Prav lepo se Vam zahvaljujem zanjo. Citam jo z največjim zanimanjem.

Danes je ravno eno leto, odkar sem prišel v Anglijo, kjer sem bil ostal 4 mesece. Tam sem se prvič seznanil s Slovencem Victorjem Kranjcem, doma iz North Chicaga. Ko pa se je pričela invazija, sem bil prideljen 2. oklepni diviziji in smo se borili v Franciji, v Belgiji, na Holandskem in v Nemčiji. Tam smo bili, ko so Nemci prodrli skozi ameriške pozicije in mi smo bili poslani v Belgijo, da jih ustavimo.

Bil je dan pred Božičem. Narava je bila pokrita z belo odejo. Smreke so se bleščale v jutranji zarji, kakor velika božična drevesa. In ko se je zdajilo, smo dobili povelje "Naprej!" Topovi so zagrmeli kot da bi naznanjali prihajajoč Božič, naše strojne puške so zaregljale in videl sem, kako so naši tanki drveli proti nemškim pozicijam po snežni planjavi.

Skozi odprtino v tanku sem videl, kako so hiše in vse, kar je bilo na poti, letelo v zrak. Ni bilo prvih, ko sem bil v boju, ampak to je bilo nekaj drugačnega, nekaj grozovitejšega, pa ne vem zakaj; mogoče zato, ker sem mislil na zadnji Božič, katerega sem prebil doma na dopustu. Ampak nisem imel dosti časa misliti na preteklost, bil sem preveč zaposlen s tankom. Videl sem, kako je prišlo sneg, kamor so zadrževali krogle in vršile svojo dolžnost.

Predno je sonce zatonilo, smo že imeli mesto, katerega je bila naša naloga zavzeti, v svojih rokah.

Strašen je bil pogled na zavzeto mesto; hiše so bile večinoma porušene in so gorele celo noč. In kar je ostalo živih nemških vojakov, smo jih skupaj zbrali in izpraševali to in ono. Jaz se mvršal celo skupino, ki je stala z dvignjenimi rokami pred nami; "Jemand hier spricht Polisch," in eden odgovori: "malo," katere narodnosti? "Slovenec," je bil odgovor. Ves presenečen nisem vedel, kaj ga vprašati tisti moment.

Cez nekaj časa ga vprašam, kaj on dela v nemški armadi? Povedal mi je, "da mora," bil je 17 mesecev v Titovi armadi, pa so ga Nemci ujeli — in ker

Nemcem manjka vojakov, so mu dali nemško uniformo ter ga poslali na ameriško fronto. Tako mi je on sam povedal. Vprašal sem ga tudi, kdaj je bil zadnjič v Sloveniji; rekel je, da pred tremi meseci.

Ker sem imel dovolj časa, sem ga vprašal, kako Nemci ravnaajo z našimi ljudmi? Odgovoril mi je: "Bil sem priča, kako so naše rojake ubijali; veliko županov so postrelili in prav tako njegovega brata; vse letnike moje starosti in tudi starejše so Nemci pobrali v svojo armado." On je doma iz okolice Bleda, star 27 let in povedal mi je, da ima v Ljubljani teto, ki se piše Vidmar. Vprašal sem ga še par vprašanj, ki pa ni toliko zanimivo.

Med tem časom so prišli trudi po ujetnike in predno so ga odpeljali, mi je dal roko, ampak v tem slučaju pa nisem vedel, kaj naj storim. Naši vojaki, ki me niso razumeli, so bili nemirni; tedaj se eden oglasi, da je dovolj, a jaz ga nisem hotel poslušati, ampak ko je prišel čas, da mu podam roko, tedaj res nisem vedel, kaj naj bi storil. Vse oči naših vojakov so bile uprte v naju. Kot Slovenec bi ga bil najraši obel, ampak kot vojak pa je bil on moj sovražnik. Za tisti moment sem pozabil na vojsko in mu segel v roko ter stisnil tudi zavojček cigaret. Bil je tako vesel, da so mu solze zalile oči, ko so ga odpeljali.

Ker mi čas ne dopušča več pisati, zato končam in vas vse kakor tudi moje starše prav lepo pozdravim,

Pfc. Joseph Rebol.

P. S. Prijateljsem se priporočam za kakšno kartico. Kdor mi želi pisati, dobi moj naslov pri mojih starših na 1217 Addison Rd.

Pismo iz domovine

Naslednje pismo je prejela iz stare domovine Mrs. Terezija Zdešar v Euclidu, O. od svojega prijatelja iz Metlike v Beli krajini, Jugoslavija. Pismo se glasi:

Draga Rezka!

Danes je ravno prilika, da se Vam po dolgem času zopet oglašim iz starega kraja. Živa in zdrava sem hvala Bogu do sedaj, kljub težkim časom, ki smo jih doživljali v tej vojni. Kako drugače vse od zadnje vojne, ko sva bili me dve skupaj. Težko čakamo dneva, ko bomo zaslišali besedo: mir, mir. Upam, dami daleč ta čas, saj so vsak dan lepša poročila. Boga daj, da bi učakali te dni in prestali še zadnje težke ure, ki nas čakajo.

Kako ste Vi preživel ta čas? Ste še vsi zdravi? In Vaša družina — vse kot navadno? Tudi od Ljubljane sem odrezana že celo leto. Pošte ni, nobene zveze ni, ne vem, kako se imajo vsi moji domači. Zato tem bolj želim skorajšnjega konca.

Zelo me bo veselilo, če boste prejeli te moje vrstice in se oglašili, kot vedno poprej. Potem se Vam bom tudi jaz oglašila z dolgim pismom; saj bi človek že zdaj lahko napisal cele knjige.

Prejmite iskrene pozdrave Vi draga Rezka in vsi Vaši domači od Vaše,

Albine Možine,
učiteljica v Metliki.
Metlika 17. avgusta 1944.

France z Brazil Rd. pripoveduje

Frank Dragolich

(Nadaljevanje)

Ko pride kak tak gospodski tremp v kako večje mesto, gre takoj na tak kraj, kjer ve, da bo brez skrbi. Tam se lepo opravi in potem pa gre na svoj posel, da se ogleda, kje bi bilo kaj zanj. Te vrste trempa imajo navadno v žepu tudi samokres. Zato tak tremp mnogokrat zapovedo svojim žrtvam "roke kviku," jih obero in zopet drugje kaj ukradejo. Torej, ko se je tak tremp preskrbel z denarjem, gre zopet na svoje stanovanje, se preobleče in potem pa hajdi zopet drugam. Seveda policija išče roparja, a on pa se že pelje s tovrstnim vlakom bogve kam in si sam pri sebi misli — pišite vi mene v uho. Tak tremp se nikdar ne pelje z osebnim vlakom, ker se boji, da bi prišel v roke pravici. Potem pa judje pravijo, da tremp kradejo, a tega ne pomislijo, kateri so to.

Tako je bilo neke v Virginiji, ko je imel šerif zaprte tri trempje že en teden in delati so morali na progi. Drugi trempji so pa med tem ugibali, kako bi oprostil svoje prijatelje. Ko tako stojimo za mestom in ugibljemo, pa eni predlagajo to in zopet drugi drugo, stopi vmes eden in reče: le meni to prepustite in boste videli, da v pol ure bodo naši kamaratje že tukaj; zdaj je ura šest in so gotovo že doma, šerif je šam, ali pa morda z enim pomagacem in tista bom pa že ugnal. Pa še to, tri četrta na sedem pride tod mimo tovrstni vlak, tedaj hitro vsi nanj, da katera ne bode tukaj in pred prihodnjjo postajo pa poskakajte kak dve miljji prej z vlaka in mesto obidite do tja, kjer bodo vlak ustavili, kajti iskali vas bodo.

Eden izmed naše skupčine ga vpraša, kaj bo pa z njim. On pa hitro odvrne, da se zanj ni treba nič bati, ker on ni naše baže, je gospodski tremp. Izgnil je in dobrih desetih minutah se je vrnil preoblečen kot kakšen gospod in pravi: zdaj pa naj gre eden šest izmed vas z menoj, a šlo nas je več pred šerifov urad in zapor. Tu nam ukaže, da poskakamo zunaj, ko pa vas pokliče pridite notri, a nekaj pavas mora ostati tudi na cesti in paziti, da kdo ne pride.

Ko stopi v šerifov urad kot kakšen gospod rekoč, da bi rad njegove pomoči, se šerif in njegovi pomagac naslonita na svojih stolah, čes, midva sva nekaj, no zdaj pa le povej, kaj želiš. Ta pa seže v žep in jima hitro ukaže: "roke kviku" in hitro, če ne vaju ustrelim! Oba sta kaj hitro ubogala. Takoj nato pa je poklical ostale trempje, ki so vstopili, pobrali samokrese in ključce z mize ter odprli vrata celice in jetnike izpustili ter šrifa in njegovega pomagaca zaprli. Tisti "gospod" je vzel ključce s seboj in jih zunaj zabrusil po cesti, čes, jih bo že kdo zjutraj našel.

Tisti "gospod" je odšel in nikdar več ga nismo videli, ostali pa smo hiteli do železnega kolnija in hajd na vozove — z Bogom šerif.

Če verjamete al' pa ne

Tako sem mešal in drezal v krompir, ga lepo obračal in pazil, da mu ni bilo ravno prevro-

Drug podoben slučaj se je primiril pa drugje. Trempe s krogalmi na nogah so delali na progi. Bili so štirje in en paznik s puško v roki in samokresom za pasom. Pa so se dogovorili drugi trempji, kako jih bodo osvobodili in vzeli s seboj. Ker je tam mimo vozil vlak bolj počasi, so hitro skočili nanj štirje bolj spredaj. Ko so bili že blizu delavcev, so ti in stražnik morali stopiti s tira, a ko so prišli prav blizu paznika, tedaj pa se mu eden zažene z vlaka za vrat. Stražnik je mislil streljati, a že se mu je obesil za vrat drugi in tretji. Brž so mu vzeli puško in samokres, kar so zalučali daleč stran, nato pa vzel hitro ključce, odklenili verige in predno je priložil vlak malo manj kot do polovice, so bili že vsi trempji na njem. Kaj je naredil paznik potem, mi ni znano. Mislim pa si, da pohvaljen gotovo ni bil.

(Dalje prihodnjič.)

AMERICAN RED CROSS

VOJNI SKLAD RDEČEGA KRIŽA

Mesec marec je mesec Rdečega križa. Tekom meseca marca bo v teku zbiranje letošnje ga sklada Rdečega križa v vsoti \$200,000,000. Kampanja Rdečega križa ni bila še nikdar prej tako velike važnosti, kajti potreba delovanja te organizacije bo ostala še dolgo potem, ko bodo utihnili topovi in bodo meči prešli v lemeže. Po zaključitvi sovražnostih bo namreč vzelo še mesece predeno se bodo povrnil vsi naši fantje in moške iz vojske. Nekateri bodo ostali v bolnišnicah za daljšo dobo okrevanja. Tam bo morala biti na razpolago pomoč Rdečega križa, ker so toliko žrtvovali v tej borbi.

Veterani te vojne, ki se bodo vrnili v civilno življenje, bodo enako potrebovali pomoči med tem, ko si bodo zopet skušali urediti življenje v novih razmerah ter bodo spet zavzeli svoja mesta v industriji, poljedelstvu in drugod.

Družine naših vojakov, njihove žene, otroci, priletni starši, vsi ti morajo biti v potrebi preskrbljeni, da ne bodo trpeli pomanjkanja v teh težkih časih.

Vojni begunci in sirote potrebujejo pomoči — pomoči, kakršno more v tem od vojne razdejanem svetu nuditi le Rdeči križ.

In med tem, ko je treba zadostiti potrebam časa, se pa doma nadaljuje pomožno delo Rdečega križa, kot v slučajih naravnih katastrof, v večbanju pomožnih bolnišnic, počevanju v domači bolniški postrežbi itd. Potreba pomoči ostane tudi še potem, ko preneha grmenje topov in Rdeči križ more nadaljevati svoje delo usmiljenja in pomoči ako ima podporo od ljudstva. Amerikanci slovenskega porekla so v tem oziru vedno storili svojo dolžnost in Rdeči križ se obrača na nas tudi letos.

Zdravniki pred 4,000 leti

Pred več kot štiri tisoč leti je babilonski kralj Hammurabi določil stalno in določeno plačo za vse zdravnike v njegovi državi. Takratni zdravniki pa so bili ob enem tudi duhovniki. Ti zdravniki so bili imenovani kot kraljevi uradniki z določeno plačo. Bolnike so morali zdraviti brezplačno, kljub temu, da so ti morali za operacije plačati.

če. Zraven sem pa lepe čase v Mariboru Sheffieldu, kjer sem kega večera pripeljal po tem receptu, da ro stepli zanj. Kr... svedeno izjavil in rajzo vsakega, ki vere, da takega kr... jedel na tem svet... je tisto ponovil t... svoji ženki, najbr...

Seveda, fantje in ne vedeli, kako rihlali. Če bi bili, ne šel tako pod st... menda že lahko r... ravno sami. V ka... namreč narezal pr... ja. Se reče, saj j... tudi to, da je bila majhna, ker pošas... ja nisem mogel pr... šati in obrniti. K... gnili vanj, pa se g... sov ločilo od ostale... selo poskakalo po... pa poznal gospod... Vincenat Marolda... to, da je tam ved... nisem smel pustit... tam po tleh, da p... njem. Pa bi ga h... Zato sem tiste kr... pice po tleh vest... ral in metal nazaj... Morda se bo kate... tatelje vtaknila v... potrebnem vpraš... kaj obrisal? Na... vnost in brez oči... rim: kako bom p... brisal, vas vpraša... ral pa tako nagl... svojih nežnih pr... kel.

Ker sem bil v... zal na debelo sl... res lepe očvrte, s... nič poznale smet... pir pobral po t... pa, da krompirja... nisem jedel. Fan... naj si kar pomag... nikdar ne jedo p...

Torej v tem s... slejvanju sem m... premetaval krom... mo se mi je smet... kako se bom pos... nem omizju s st... nim delom. Nae... zila, da sem se m... kraju štedilnik... moral do kastrof... leč segati. Skušal... viti svoje stališ... kuharico, ki je p... la v delu tri kas... je pri tem tako... zdaj v to, zdaj v... se je vedno zad... ko sem zahteval... skušal doseči svo... fronto, bolj me... zadnje sem bil z... pa tudi tje je s... njena šefarica... prav blizu moje... se nisem mogel... umakniti, sem s... nazaj in prepust... kuharici. Potem... ti svojih pravic... iz zaledja s tem... do kastrole en... pridne kuharice... po drugi strani... glo švigala sem... prav tako kot b... palico v vrteče...

To je bilo tilo... venstvo pred s... njenem, ki zna... to čisto navada... kdo bo gospodar... pa sem napravil... dobro vedela d... sem lepo pohlev... štedilnik in pon...

"Jean, kar ti j... jaz moram pog... "Okej, Dada... zmagoslavim, k... nožica je potrk... tam-tam; tim... je bila njena... moškim spolom... pride, bi rekel p... Ampak le poč... tudi jaz kuhl... moram kupiti s... in ga postaviti... nje. Pa tudi s...

Junaštvo in zvestoba

godovinski roman iz časov francoske revolucije.

domovina!" odgovori kar zgrabi steklenico in jo pije. Potem jo poda Underwoodu in jima v svoji netrečnosti reče po nemško: "Ne ljubiš kapljica, kakor naša v Švici!"

Underwood in marsejci, ki niso bili vsi docela opiti, so bili ušesa in začeli upiti: "Niste Francozi? Nazadnje kako prokleti... Da, le glejte — tedaj se njegove vojaške pod ukradenih jakobin v hipu je bil ogenj v

nisem mogel pustiti rojakov na cedilu. sem jim tedaj z golim rokom pomagal. Moglo jih je bilo dvajset proti enem — štetjem tudi Jozefu. Toda več izmed so bili pijanih, in amo bili na boljsem. Njegov deloma pokopala. Nato sta tako silno kopiti okoli sebe, da malo minut ležalo več kot je obupno branilo v kotu in imel sem dosti da sem prestrezal njih. Tedaj me hipoma s steklenico v roki. Zadal dolgin, ki se je zadal ob senu, bil je smrt, če bi se baš malo Jozek ne zagnal med noge ter mu tako kaknil tla, da ni imel uste moči. Vendar me je v nosno kost in me je razbila nad mojim ocesom. Kri me je bolelo sem vzkliknil potekel k steni. Mislim, da je oko izgubilo, tako grozno me je bolelo sem iskreno v zvezde. Mislim, da je oko izgubilo, tako grozno me je bolelo sem iskreno v zvezde. Mislim, da je oko izgubilo, tako grozno me je bolelo sem iskreno v zvezde.

potem je niso bili vrečeni je Kristen odstranila koščke, ki so se v lice in morda tudi v trepanjca je bila polje oteko tako naglo, da ni posrečilo, da bi odprl. Ker je manjkalo vode, mi je rano z vinom in malo, da se nisem onesvestil. Nato mi je del iz glave in poskusili našim premaganimi so. Srečno smo dospeli v ven in spazili skozi neko teraso, da se ognji velikih duri in kamor je požar zvalil. Sedaj?" so

pojdite vsi v predmestje Martin k velikemu sodniku Brunner. Brunner pozna moje stanovanje v ulico "Honore!"

pace in razcapane suknje, hotela se je umakniti za visoke oleandrove grme, ki so rasti v velikanskih kadeh tam ob vznožju terase. Toda v istem hipu je čula, kako sem dal Brunnerju neko naročilo, in spoznala je moj glas.

"Damian!" je zaklicala in naglo stopila proti nam, "sam Bog in njegova sveta mati te pošljata! Brž, pomagaj mi spraviti Rudolfa domu!" Bila je Marta Valdoulurska. Ko so bili začeli grmeti topovi in pokati od Tuilerij puške, ni moglo njeno hrabro srce prestat več doma. Spravila je bila v košarico obvezila in sama hitela na bojišče; njena sestra, ki je pač jokala in jediti, ni imela poguma, da bi jo spremljala. "Psovali naju bodo, umorili, brž ko spozna družal najin stan," je rekla Izabela. "Toda se oblečite kakor priprosti ženski," je predlagala Marta. Toda zastoj; ona je jokala in se ni mogla odločiti. Tedaj je bila vrgla Marta nase neko staro kuharično obleko in si nadela širokokrajni slamnik, ki je zakrival obličje, in odhitela je bila proti Tuilerijam.

Ko je bila došla tja, je bil pravi boj že končan, in začela se je bila grozna moritev neoboroženih in ranjenih. Najprej je skušala priti v grad s strani Karusejskega trga. Toda tam je bila v ozkih malih ulicah taka gneča, da se ni mogla preriti niti na dvorišče. Nisili so mnogo ranjencev mimo nje, same sankilete in narodne brambovce, ter nekaj marsejcev, in bila je prisiljena streči jim po samaritansko, četudi se je njenemu srcu studila divjost teh ljudi in stvar, za katero so dobili svoje rane. Niti enega ranjenega Švicarja ali plemiča niso prinesli iz grada, pač pa njih okrvavljene ude in glave na sulicah in drogovi. Dasitudi je bila pogumna, ni si upala gledati nanje, ker se je bala, da ne bi ugledala med njimi glave svojega dragega starega očeta ali Rudolfa. Več ur se je tako morala muditi v nekem pritličju ulice Saint Nicaise. Šele kasno popoldne se ji je posrečilo, zapustiti ranjence pod pertvezo, da gre po novo platno za obveze. Neki častnik narodne brambe ji je pomagal; drugače bi jih suroveži s silo pridržali "lepo državljanko." Potem pa se je morala še truditi, da se je otresla častnika, ki se je zdaj postavljaj za njenega variha. (Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI

Slovensko podjetje
Instaliramo furneze na premog in plin. Termostate in kontrolo za plinske vodne grelce. Popravljamo in imamo dele za vse vrste furneze. Vacuum čiščenje.
Za garantirano delo in zmerne cene pokličite
DI 2479
Heights Heating Service
1361 Schreiber Rd.
Maple Heights
John J. Pinter
(Feb. 28, Mar. 2, 5, 7, 9, 12)

V SLOVENSKI NASELJENI PRI SV. FRANČISKU
Prodaja se hiša hitrega kupcu za 2 družini, 10 sob, 2 kopalnice, dva vhoda, spredaj; hiša se nahaja v bližini Superior in 71. ceste; cena \$75.000.
Dve hiši na enem lotu, 14 sob, kopalnica, furneze; te hiše se zelo dobro obdržujejo; cena samo \$6.800.
Dve hiši na 60. cesti, 15 sob, Ena za 2 družini 10 sob, kopalnice, druga 5 sob. Najemna \$59 na mesec. Cena samo \$4.500.
Požurite se, te hiše so vredne med brati te cene. Pokličite po 6 uri zvečer.
Joseph Lusin
Henderson 6054

Doma in v svetu

POVEST

Spisal Zvonar Zvonar

"France, France!"
"Kaj je?" je odgovoril, si pomel oči in dvignil glavo.

Pred Francetom je stala mati z objokanimi očmi, ki ga je po dolgem iskanju dobila na svislih in ga vzbudila.

"Oh, France, v kakih skrbeh sem bila zate! Vso noč nisem zatisnila oči. Moj Bog, moj Bog, kaj mora biti ravno naša hiša tako nesrečna, da je večer kreg in prepir v njej!"

Zopet je tiho zaihtela. Francetu se je mati zasmilila.

"Kaj pa hočem, mati?" je dejal s tihim glasom. "Oče me je zapodil od doma in jaz sem šel."

"Prosim te, France, kakor te imam rada, vda se očetovi volji in vse bo prav! Saj poznaš in veš, da ne odneha, če kaj odloči!"

France je molčal par hipov, potem pa izpregovoril tiho: "Rad

INCOME TAX

As for the past many years, we are again this year ready to help you with your INCOME TAX.

The property and business owners will find it to their interest to consult us for their Income Tax. The time you spent in our office will be well worth your while. Therefore, make it your business to see us at your earliest possible time. Especially will it be appreciated by us, if you will see us right away. Please remember, we will give you a complete service. Our many years of professional experience will be at your service at all times.

This year, our service charges are from \$2.00 and up.

For complete and confidential service, see

Mr. Marian Mihaljevich, personally. Office hours from 9 A. M. to 7 P. M.

MIHALJEVICH BROS CO.
6424 ST. CLAIR AVE.

INCOME TAX ZA POSESTNIKE IN POGORELCE

Zvezni zakoni in sodnijske odredbe se vedno spreminjajo in je treba spoznati in uporabiti take spremembe, predno je prepozno. V zadnjih treh letih so nekateri davkoplačevalci izgubili mnogo tisoč dolarjev, ker se niso posvetovali z odvetniki, ki zasledujejo te spremembe. Dokazi, da je to resnica, so sledeči:

1.—V veliko slučajih so posestniki v Clevelandu morali plačati po \$40 ali \$50 več davka kot potrebno, zaradi tega, ker ni bil na dohodninskih polah odsetek takozvani "Depreciation." Vsak posestnik ima pravico do tega odbitka, kolikor se njegova hiša v najemu obrabi vsako leto.

2.—Lansko leto bi si posestniki, ki imajo posestva v starem kraju, lahko prihranili do \$500 ali več dohodninskega davka, zaradi tega, ker je zvezni zakon smatral ta posestva za uničena, ko so Italijani in Nemci okupirali Slovenijo. Tukaj je spet zamujena prilika za mnogo naših ljudi, ki ne gredo k odvetniku o pravem času.

3.—VSAK VLAGATELJ, KI JE IMEL ZAMRZNJEN DENAR V BANKAH, bi si lahko prihranil do \$500 v enem letu, če bi se posvetoval z odvetniki leta 1942 ali 1943. Ampak sedaj je skoro prepozno, kajti zakon v tej zadevi se je spremenil.

Torej ne zamudite prilike, kadar se vam nudi!

Letos imajo nekateri POGORELCE priliko prihraniti si od \$100 do \$500 davka. Odšteje se lahko izgube, katere so pogorelci imeli v požaru. Ampak to priliko se vam nudi samo to leto in ne drugo leto. Torej obrnite se takoj na urad odvetnika

WM. J. KENNICK

6530 St. Clair Ave.

Urad odprt od 9 zjutraj do 8. ure zvečer

bi, mati, a ne morem. Vsako drugo željo bi izpolnil očetu, a te ne, ker bi s tem spravil v nesrečo Anico in samega sebe..."

"Premisli vse še enkrat! Jaz te ne silim ne na eno, ne na drugo stran in bi te rada videla srečnega in v miru in zadovoljnosti z očetom in z vsemi. Kam pa pojdeš, če se ne spraviš z očetom, kam pojdeš, če ne boš imel doma? Sinoči sem jokala in prosila očeta, naj te ne sili, da vzeš Meto, a ni hotel o tem slišati niti besedice. Kam pojdeš, če ne izpolniš njegove volje?"

V Trst pojdem delat v plavže. Z Grudnovim Tonetom sva se že domenila!" je odgovoril.

Strmčevka je zopet zaihtela, ko je slišala ta njegov odgovor, in ga začela prositi, naj se vda

očetovi volji, a ni se pustil prepričati.

Ko je spoznala, da so vse prošnje zaman, se je s težkim srcem vdala in se skušala sprijazniti s sinovim naklepom.

Šla je v hišo pripraviti zajtrk Francetu, on pa se je ta čas praznično oblekel in spravil je najpotrebnejše v kovčeg. Očeta ni bilo doma, šel je bil k prvi maši.

Ko je pozajtrkoval, je vzel kovčeg in se odpravil.

"Moj Bog, moj Bog, kaj res ni mogoče drugače?" je tarnala mati, ko je gledala sina na pragu pripravljenega za odhod, in pritiskala robec na solzne oči.

(Dalje prihodnjič.)

SPOMLAD SE BLIŽA

Zatorej je sedaj najboljši čas, da si izberete in naročite fin ženski spomladanski STERLING COAT ali SUIT direktno iz tovarne po najnižjih cenah v Clevelandu na WILL-CALL. Se vam priporoča

BENNO B. LEUSTIG

1034 ADDISON RD.

ENDicott 3426

INCOME TAX RETURN

Cenjenemu občinstvu naznanjamo, da bomo tudi letos izvrševali in vam pomagali urediti zadeve glede dohodninskega davka, Income Tax Return.

Priporočamo vam, da kakor hitro dobite od vašega delodajalca uradno formo W-2 (Rev.) 3702 glede vašega zaslužka v letu 1944, da se takoj odločite za ureditev davka.

Nikar ne odlašajte na zadnje dni, ker s tem se obremenite izvrševalce, da jim ni možno tako natančno urediti. Saj ko imate izpolnjeno listino dohodninskega davka vam ni treba takoj odpisati isto, ker je čas do 15. marca.

Ker imamo večletne izkušnje, zato bodite uverjeni, da bo vaš dohodninski davek pravilno in točno urejen in se vam priporočamo, da se zglasite v našem uradu

STEVE F. PIRNAT CO.

GROCERIJSKA TRGOVINA

7403 St. Clair Ave.

Telefon HENDERSON 3500

CLEVELAND 3, OHIO

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLESKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena

in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ženske za oskrbnice

ZA POSLOPIJA V MESTU

Poln čas, šest noči v tednu

Od 5:10 pop. do 1:40 zjutraj

Najboljša plača od ure v mestu, stalno delo.

Zahteva se državljanstvo. Zglasite se v Employment Office, 700 Prospect Ave. soba 901 od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan razen v nedeljo.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Dovoljeno nam je uposliti pri vodu

POTREBUJEMO
PRESS ASSEMBLER
EXTERNAL GRINDER
ENGINE LATHE
OPERATORJE
TURRET LATHE
OPERATORJE
RADIAL DRILL PRESS
OPERATORJE
VOZNIKA ELEKTRIČNEGA
VOZIČKA
TEŽAKE

Stalna dela sedaj in po vojni. Visoka plača od ure in overtime.

LEMPCO PRODUCTS

DUNHAM RD.
MAPLE HEIGHTS

(47)

Gospodinje
Delajte doma v prostem času
Lep denar

Royal Crown Co.
2123 E. 9th St.
Erie Bldg. 2. nads.

(47)

MALI OGLASI

Rodney Adams Heating Service

Instaliramo nove furneze na plin in premog. Popravimo vse vrste furneze. Instaliramo pihalnice in termostate. Za točno postrežbo pokličite
KE 5200
550 E. 200. St.

(x)

Popravljamo

Popravljamo pralne stroje, vacuum čistilce, električne likalnike, šivalne stroje in druge električne predmete. Mi kupimo in prodajamo pralne stroje. Pridemo jih iskati ter jih pripeljemo na dom.

St. Clair Repair Service
7502 St. Clair Ave.
EN 7215.

Ohajska vina!

Prodajamo na debelo in drobno.

Joseph J. Smole, Jr.
6112 Glass Ave.

(W., S.-x)

KADAR vaša električna ledenica potrebuje popravila, pokličite

Franks Refrigeration Service

15523 Saranac Rd.
Tel. GLenville 4627.
(Mo., Wed., Fri. — 50)

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.

HE 2730.

Sprejme se

ženske

za

lahka tovarniška dela

v naših

SERVICE DEPARTMENT

Visoka plača od ure

Plača vsak teden

Prioritetna tovarna

Oliver Corp.

Nasledniki

Cleveland Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

(47)

Za čiščenje uradov

Sprejme se ženske za čiščenje uradov od

10 zvečer do 6 zjutraj

Dobra plača od ure

Zglasite se

Marquette Metal Products

1145 Galewood Drive

(47)

Lahko delo za čiščenje v našem oddelku za peko

6½ ur na dan

Nič ob. nedeljah

Dobra plača

Uniforma in hrana zastoj

Vprašajte za Mr. Watts

Colonnade Cafeteria

524 Superior E.

Leader Bldg.

(47)

Electro Processing Co.

4615 Superior Ave.

sprejme

moške in ženske

za dnevno ali nočno delo za poln ali delni čas.

(50)

ČE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vranici, revmi, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodbi, pridite k meni, da vidim, kaj morem storiti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih slučajih. Jaz se poslužujem stare evropske in najnovejše metoda bolnišnic pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razume vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv način.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

10 zj. do 4:30 pop., razen v sredo

423 Citizens Bldg.

850 Euclid Ave.

Telefon: MAin 6016.

(Wed. — x)

Stanovanje v najem

Odda se stanovanje 5 sob, spodaj. Vprašajte na 1010 E. 70. St.

(47)

TRPLJENJE MLADE MATERE

ROMAN

"Ja, ljubi moj, tu se gre lahko za lažljivo izpoved. Morebiti je hotel Kinez z njo pogubit le svojega tovariša," ugovarja nadzornik.

To govorjenje nadzornikovo je poglajno Paddyja skoraj v obup. Sklenil je svoje črne roke in za nekaj časa umolknil.

"Oh jaz poznam dobro Mr. Beckerja, gospod. Delal sem pri njem. Bolj pravičnega in poštenjega človeka ni na svetu, kot je on," trdi Paddy. "Gospod nad nami mi je priča, da je Mr. Becker čisto nedolžen. Oh, ko bi vas le že mogel enkrat prepričati! Kinez Fu-Tang je pravi krivec."

"Vendar pa on taji to odločno. Kaj hočete?"

"Ravno zato pa prihajam k vam, Mr. Weiss. To je za kar se gre. Meni je padla čez noč dobra ideja v glavo, kako bi se zamoglo dobiti od Kineza pravična izpoved."

"Dobro, dobro povejte, da slšim!" pristavi nadzornik.

"Vsa ta stvar pa je v vaših rokah, Mr. Weiss," povzame besedo Paddy s prosečim glasom. "Na misel mi je prišlo sredstvo, ki nas navsezadnje lahko pripelje do pravega cilja, in ki se ga da lahko izpeljati. Zahvalil bi se našemu gospodu tam gori iz celega srca, če se mi vas posreči omehčati in pridobiti za svoj načrt. Kajti pomislite samo, da je tam čez med kaznjenci čisto nedolžen človek, ki je ločen od svoje dobre žene! Videti bi mogli enkrat žalost uboge žene, ki je že docela obupana, zakaj, če se nam sedaj ne posreči dokazati Beckerjeve nedolžnosti, potem ostane zavselej ločena od njega, in žalosti ji poči srce."

"Kako sredstvo pa vendar imate v mislih?" vpraša Mr. Weiss, ki je bil prav za prav že sedaj za načrt, ker Paddyjeve besede so naredile globok vtis na njega.

"Na vsak način moramo dobiti priznanje od Kineza, Mr. Weiss, priznanje za vsako ceno!" odgovori Paddy. "Prav lahko to sicer ne bodo šlo, zakaj, ta Fu-Tang je pretkam in zagrižen človek. Ponoči, ko sem mislil na svojega dobrega gospodarja in nisem mogel spati, mi pride na misel, da bi bilo dobro, če bi se navsezadnje poslužili zvijače. Mislim namreč, če bi se zaprlo drugega jetnika k Fu-Tangu, ki razumi kitajščino vsaj za silo. Ta naj bi pa potem na ta ali oni način izvil iz Kineza ono dragoceno priznanje?"

"Tako mislite toraj to stvar! Vem, kaj mislite," reče nadzornik. "Mislim, da bi se dalo na ta način dobiti od Kineza tisto izpoved."

"Sojetnik pa bi ne smel pokazati svojega namena; delati bi se moral, kakor da se hoče od dolgega časa pogovarjati s Kinezom ter izmenjavati z njim svoje drzne čine in doživljaje. Pri tem pa bi moral pozkusiti, če bi se kaj dalo iz Kineza izvleči."

"To je stara metoda," pristavi Mr. Weiss. "Ja, včasih se je obnesla, ali vendar redko kedaj, zakaj, ker nasplošno držijo vendar le jetniki drug z drugim, ne pa z nami."

"Veste kaj, obljubite tistemu kaznjencu nagrado, ki bo izvlekel iz Kineza priznanje!"

"Ja, ja prav imate, zdaj sem se spomnil, da imam človeka, ki bi bil kakor nalašč za to stvar," reče Mr. Weiss iznena-

deno. "On prav za prav ni zločinec. On je tukaj samo radi nekega tepeža v luki in je več kineškega jezika."

Paddy je po teh izgovorjenih besedah nadzornika roke sklenil in nekaj natiho šepetal.

"Storite, storite to dobro delo, Mr. Weiss," zaprosi stari Paddy ginljivo. "Poizkusite vse, da pride nedolžen človek iz strašnega zapora na zopetno svobodo! S tem si boste prislužili božje plačilo."

Nadzornik je nekaj časa premišljal.

"Tega človeka bi se mogoče dalo pridobiti in uporabiti za to," pristavi nadzornik. "Poiz-

kusiti hočem. Ker ima še samo nekja dni prebiti v zaporu, bi se mu obljubilo oprostitev kazni."

"Lahko se mu obljubi tudi nagrado," pripomni Paddy, "zakaj, niti najmanj ne dvomim, da bi ne dala Mrs. Becker z veseljem svoj zadnji dolar, če se gre za oprostitev njegove nedolžnega moža. Če oni mož, o katerem govorite, spretno začne svojo nalogo, je čisto gotovo, da kaj izvleče iz Kineza, zakaj jaz bi rad prisegel, da je ta tisti zločinec, za katerega mora sedaj Mr. Becker trpeti."

"Ravnati se hočem po vašem nasvetu," reče nadzornik. "Potem se vsaj izkaže, ali je vaša trditev, češ, da je oni Nemec nedolžen, pravilna, ali ne. Če nekaj dni se zopet zglasite. Če bo Kinez priznal, če se izda in če se izrazi tako, da bo potrjena njegova krivda, no, potem ne sme Nemec niti en dan več ostati tam na kaznilnem otoku. Vse ostalo prepustite meni. Še danes ukrenem vse, kar se mi zdi umestno in potrebno v ti zadevi."

Paddy se ves ginjen zahvali nadzorniku ter zapusti poslopje. Navdajalo ga je veselo upanje, in govoril si je, da je morda edina pot, po kateri pride naposled vendarle vsa resnica na dan.

Mary je Paddyja čakala blizu sodnega poslopja vsa razburjena in nestrpna. Tudi ona je vse zidala na predlog zvestnega črnca.

Ko ga je zagledala mu hiti naproti in kmalo izve, kaj je opravil Paddy pri nadzorniku.

"Hvala tebi, moj bog," je dejala in dvignila oči proti nebu. "Molila bom in prosila božjo dobroto, da se posreči ta pozizkus. Glede vas pa, dobri, zvesti Paddy, pa ne bom nikoli pozabila, kako zvesto ste mi stali v tem času skrbi in stiske na strani. Kadar dobi moj

CLEVELAND ORCHESTRA
FRANK BLACK, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 1. marca 8:30
Sobota 3. marca 8:30
SIMON BARERE, piano
Ves Rachmaninoff program
Vstopnice: Severance Hall, CE 7300

1908

1944

NAZNANILO IN ZAHVALA

V bridki žalosti globoko potrjeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt tako nepričakovano posegla v našo družino in odvzela ljubljene in nikdar pozabljenega soproga in očeta

Edward Champa

ki nas je za vedno zapustil, ko se je ponesrečil v tovarni in je zaspal večno spanje dne 20. novembra 1944. v najlepši moški dobi star 36 let.

Rojen je bil 1. junija 1908. v Eveleth, Minn. Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Phillips smo ga položili k prezgodnjem večnem počitku dne 23. novembra 1944. na Calvary pokopališče.

Globoko hvaležni se želimo tem potom zahvaliti čč. duhovščini fare St. Phillips za opravljene cerkvene pogrebne obrede. Pristrčno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so nam bili ob času prevelike žalosti v prvo pomoč in tolažbo, kakor tudi vsem, ki so nam kaj dobrega storili v teh najbolj težkih in žalostnih dnevih. Ravno tako se pristrčno zahvaljujemo vsem, ki so ga prišli pokropiti in se poslovili od njega ob krsti ter vsem, ki so z nami čuli in molili ter se udeležili svete maše in pogreba.

V globoki hvaležnosti želimo izreči našo pristrčno zahvalo vsem, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s krasnimi vencami ter vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo brale za mirni pokoj blage duše. Enako tudi vsem, ki so dali svoje automobile na razpolago pri pogrebu.

Naša pristrčna zahvala naj bo izrečena tudi nosilcem krste, ki so ga spremili do preranega groba in položili k večnem počitku.

Iskreno se želimo zahvaliti tudi vsem, ki so izrazili sočutje s poslanimi sožalnimi pismi in kartami. Prav pristrčno zahvalo želimo izreči pogrebniemu zavodu Louis Ferfolia za vso postrežljivo naklonjenost in za lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogreba.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in oče, tako prenapeto se je končala naša pot življenja skupaj in teško nam je pri srcu, ker si se moral tako nesrečno in nepričakovano že ločiti od nas. V globoki žalosti nad Tvojo nenadno izgubo Ti želimo, da počivaš v miru v prezgodnjem grobu, Tvoja blaga duša naj pa vživa večno veselje v večnosti.

Žalujoči ostali:

MARY CHAMPA, soproga;
EDWARD sin, ERMA hči;

ANNA DOLENC in JOSEPHINE RODEK, sestre;
LOUIS in RUDOLPH, brata.

Cleveland, Ohio, 28. februarja, 1945.

Freddy svobodo, boste dobili plačilo za vse do sedaj storjene dobrote.

Zaslišanje.

Nekega bližnjih dni je došel z vladnim parnikom sodni sel na kaznilni otok.

Imel je, kakor se je zdelo, zelo važen nalog, ker je nemudoma odhitel k nadzorniku.

Stopivši v njegovo sobo vzame in žepa veliko pismo ter ga poda nadzorniku.

"Od sodnika Hartwella?" vpraša ta, "kaj pa imate tam v sodnem poslopju?"

Po teh besedah odpre pisarnje.

"Kaznjenec Becker?" čita, "v svrhu zaslišanja — ali veste,

za kaj gre v tej zadevi?" vpraša potem sla.

Ta skomigne z rameni.

"Meni je samo naročeno privedi kaznjenca tje," odgovori.

"In takoj ga moram vzeti s sabo. Po zaslišanju ga zopet privedem nazaj."

"Tu mora biti nekaj posebnega," meni nadzornik. "Odgovornost za prevoz prepuščan vam. Tu imam pismeno povelje, vam izročiti kaznjenca. Ip to mi zadostuje. V pisanju je govor samo o nekakšnem zaslišanju. Navsezadnje je vendarle nedolžen."

"Nedolžen naj bi bil? O tem ne vem jaz ničesar," odgovori sel. "Samo to mi je znano, da

moram še danes zopet privedi kaznjenca tje. Kdo slišno zaslišanje se gre za krivdo koga drugega, terim utegne biti ta v zvezi."

Nadzornik pošlje sel, ki je bil tedaj kaznjenci na delu.

Čez nekaj časa pride v svoji kaznjenski znojen in prašen. sodnega slugo se vidi.

"Becker," izprez paznik, "vas zahteva sodnem poslopju. Z ročan slu, ki vas odsto."

"Pojdite hitro," sel, "parnik naju bo."

1883

1945

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostnim in globoko potrtem srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt posegla v našo družino in nam odvzela preljubljenega in nikdar pozabljenega soproga in očeta

John Fortuna

ki je dne 16. decembra 1944 pri delu v tovarni dobil tako nevarne poškodbe, terim je po mučnem trpljenju v bolnišnici podlegel dne 24. januarja 1945 spreviden s svetimi zakramenti mirno v Bogu zaspal večno spanje v starosti 36 let.

Doma je bil iz Kärenitka, fara Sv. Lovrene. Po opravljeni pogrebni maši v cerkvi Sv. Vida je bil položen k večnem počitku dne 27. januarja na Calvary pokopališče.

Globoko hvaležni se želimo pristrčno zahvaliti Rev. Francis Baragi za tolažbo in podeljene svete zakramente, za molitve ob krsti in za spremstvo iz hiše žalosti v cerkev in na pokopališče, za opravljeno sveto mašo in cerkvene pogrebne obrede in za tako ganljiv tolažilni govor v cerkvi.

Našo pristrčno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so nam bili v tolažbo in pomoč in nam kaj dobrega storili za časa njegovega ponesrečenja in v teh najbolj težkih in žalostnih dnevih. Ravno tako tudi pristrčna hvala vsem, ki so prišli pokojnega pokropiti, vsem, ki so z nami čuli in molili ter se udeležili pogrebne svete maše in zadnjega spreveda. Iskrena hvala tudi Mrs. Mary Pirc, ki je tri večere vodila skupno molitev ob krsti blagopokojnega. Pristrčno zahvalo želimo izreči vsem, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s krasnimi vencami cvetja ter vsem, ki so v tako obilnem številu darovali za svete maše za mirni pokoj blage duše, kakor tudi vsem, ki so svoje automobile na razpolago pri pogrebu.

Iskreno se želimo zahvaliti vsem, ki so izrazili sočutje osebnostno pa s poslanimi sožalnimi kartami in smi in telegrami.

Naša pristrčna zahvala naj izrečena članom društva Sv. Cirila Metoda št. 18 SDZ, društva Kralja št. 226 KSKJ in podružnic št. 6 Slovenske Moške Zveze za to, da so pri sveti maši in zadnjem sprevedu, posebno pa spremljevalcem, nosili krsto in ga položili k večnem počitku. Obenem tudi pristrčna zahvala uradnikom za njih točnost in za plačilo smrtnine.

Našo iskreno zahvalo naj sprejme tudi pogrebni zavod Zakrament Funeral Home za vso prijazno strežbo in za lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogreba.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in dober skrben oče, težko nam je pri srcu, ker Tebe, ki smo vsi tako iskreno ljubili, ni več med nami. Tako vsi želimo Te ohraniti še pri življenju, toda poškodbe so bile prevelike in volja je bila, da Te je rešil trpljenja in Te je poklical k sebi in zapustil moral svoje drage. Ohranili Te bomo vedno v sladkem spominu in v globoki žalosti se dvigajo naše prošnje k Bogu, da naj Ti bo dober plačnik in Ti bo večni mir v zasluženem počitku in nebeška luč naj Ti sveti.

Žalujoči ostali:

MARY FORTUNA, soproga;

MARY poročena SKULLY, Rose poročena LOUSIN, JEAN poročena KOEHLER, JOSEPHINE poročena OBERSTAR in JULIA FORTUNA, hčere;

JOHN in SGT. JOSEPH na Angleškem, sinova;

FRANK, JOSEPH, RUDOLPH in STANLEY, zetje;

HELEN, sinaha;

DOROTHY in LAVERNE, vnukinji,

GERALD, EUGENE, JEROME in PHILLIP, vnuki.

Zapušča tukaj tudi žalujočega brata Louis Fortuna in žalujočo sestro Budnar. V stari domovini pa dva brata in eno sestro.

Cleveland, O., 28. februarja 1945.